

KAUKAMETSÄN OPISTO

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille

2024-2026

Sisällys

1. Johdanto	1
1.1. Tasa-arvolaki.....	1
1.2. Yhdenvertaisuuslaki.....	1
2. Kaukametsän opisto	2
2.1. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman laatimisprosessi	2
2.2. Kysely opiskelijoille	2
2.3. Kysely henkilöstölle	4
3. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo opiskelussa ja opetuksessa Kaukametsän opistossa.....	5
3.1. Nykytilanne.....	5
3.2. Tavoitteet	6
3.3. Toimenpiteet ja vastuutahot.....	7
4. Suunnitelman päivittäminen	7
Liitteet.....	8
Liite 1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely opiskelijoille	8
Liite 2 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely henkilöstölle.....	21

1. Johdanto

Tämä tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma koskee Kaukametsän opiston opiskelijoita ja henkilökuntaa. Sen tarkoituksena on oppilaitoksen toiminnan kehittäminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Suunnitelma sisältää nykytilanteen kartoituksen, tavoitteet ja toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi sekä toiminnan seuranta- ja arviointitapoja. Kaukametsän opiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tukee ja toteuttaa osaltaan Kajaanin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa sekä kaupunkistrategiaa.

1.1. Tasa-arvolaki

Uusittu laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta (609/1986) tuli voimaan 1.1.2015. Lain tarkoituksena on estää sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää sekä edistää naisten ja miesten tasa-arvoa.

Koulutuksen järjestäjien on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on tasapuoliset mahdollisuudet koulutukseen. Järjestäjä vastaa myös siitä, että tasa-arvosuunnitelma laaditaan vuosittain joko erillisenä tai johonkin muuhun suunnitelmaan sisältyen ja että henkilöstö ja opiskelijat pääsevät vaikuttamaan sen sisältöön. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan kuitenkin laatia myös enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

1.2. Yhdenvertaisuuslaki

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) tuli voimaan 1.1.2015. Sen mukaan oppilaitosten ja yli 30 henkilön organisaatioiden tulee tehdä yhdenvertaisuussuunnitelma. Oppilaitosten osalta yhdenvertaisuussuunnitelman tulee käsitellä niin työntekijöiden kuin opiskelijoidenkin yhdenvertaisuutta.

Yhdenvertaisuus terminä viittaa samanarvoisuuteen eri ihmisryhmien välillä. Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vammaisuuden, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muuhun henkilöön liittyvän syyn (esim. asema, varallisuus, asuinpaikka, yhdistystoiminta) perusteella. Näitä kutsutaan syrjintäperusteiksi.

Yhdenvertaisuussuunnitelman tulee arvioida ja edistää yhdenvertaisuuden toteutumista sekä tehdä tarvittavat toimenpiteet asian eteen. Oikeasuhtainen positiivinen erityiskohtelu ei kuitenkaan ole syrjintää.

2. Kaukametsän opisto

Kaukametsän opisto on vapaan sivistystyön oppilaitos. Oppilaitoksen toimintaa ohjaa Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998), joka määrittelee oppilaitoksen keskeiset toimintaperiaatteet sekä tavoitteet ja tarkoituksen. Kaukametsän opiston ylläpitäjä on Kaajanin kaupunki. Opiston antamaan lasten taiteen perusopetusta ohjaa laki (633/1998) ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta.

2.1. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman laatimisprosessi

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista Kaukametsän opistossa kartoitettiin lokakuussa 2023 kahdella kyselyllä. Opiskelijoille ja henkilökunnalle laadittiin molemmille oma kysely, jonka pohjana käytettiin Sisäasiainministeriön julkaisun ”Oppia kaikille – yhdenvertaisuussuunnittelun opas oppilaitoksille” kyselypohjaa. Samaa kyselypohjaa on hyödynnetty myös aiempien Kaukametsän opiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatimisen yhteydessä.

2.2. Kysely opiskelijoille

Opiskelijoille laadittu Webropol-kysely lähetettiin sähköpostitse 1 700 henkilölle. Vastausaikaa oli 6.-23.10.2023. Vastauksia tuli yhteensä 227 vastausprosentin ollessa 13,35 %. Vastaajista 74 % oli naisia ja 26 % miehiä. Vastaajista 8 % koki edustavansa ryhmää, joka on erityisen altis syrjinnälle. Eniten alttiutta syrjinnälle koettiin iän (47 %) perusteella.

Enemmistö vastaajista oli joko täysin tai osittain samaa mieltä siitä, että opiston yleinen ilmapiiri on innostava ja moninaisuutta tukeva. Opiskelijat ja henkilökunta koettiin pääosin keskenään samanarvoisiksi, ja opiston viestintä koettiin avoimeksi, toimivaksi ja kaikki oppilaitosyhteisön jäsenet tavoittavaksi. Eniten osin tai täysin eri mieltä olevia vastauksia tuli väittämiin, jotka koskivat opiston tilojen esteettömyyttä, saavutettavuutta ja asianmukaisuutta, vaikka kyseiset vastaukset olivat näissäkin väittämissä vähemmistönä.

Nimittelyä, ennakkoluuloja, stereotyyppioita ylläpitäviä mielipiteitä tai eriarvoista kohtelua oli havainnut tai kokenut usein 0,16 %, joskus 1,46 % ja harvoin 6,21 % vastaajista. Yleisimmin tämä oli koskenut ikää tai etnisiä ryhmiä/kansalaisuuksia. Avoimista vastauksista kävi ilmi, että nimittelyä, ennakkoluuloja, stereotyyppioita ylläpitäviä mielipiteitä tai eriarvoista kohtelua oli koettu niin muiden opiskelijoiden kuin opettajienkin taholta, mutta yleisesti ottaen sitä oli havaittu hyvin vähän, ja usein toimintaan oli puuttu.

83,55 % vastaajista oli sitä mieltä, että yhdenvertaisuus toteutuu Kaukametsän opistossa erittäin tai melko hyvin. Parhaiten yhdenvertaisuuden koettiin toteutuvan opetuksessa ja heikoimmin opintosuoritusten arvioinnissa. Tämä johtuu todennäköisesti siitä, että kansalaisopistossa opintosuorituksia arvioidaan virallisesti erittäin harvoin, vaikka opiskelijat toki saavat opettajalta suullista palautetta työskentelystään. Oppimis- ja liikuntarajoitteiden huomioon ottamisessa 4 % vastaajista arvioi yhdenvertaisuuden toteutuvan opistossa harvoin tai ei koskaan ja opiskelua vaikeuttavien tekijöiden, esim. lukemiseen ja kirjoittamiseen liittyvien rajoitteiden huomioon ottamisessa 4,1 % vastaajista koki yhdenvertaisuuden toteutuvan harvoin tai ei koskaan.

4 % vastaajista oli havainnut tai kokenut syrjintää oppilaitosyhteisössä viimeisen kahden vuoden aikana. Yleisimmin syrjinnän oletettiin johtuneen syntyperästä, asemasta oppilaitosyhteisössä, aikaisemmista erimielisyyksistä tai muista henkilökohtaisista syistä. Syrjintää oli koettu ja havaittu niin opettajien kuin muiden opiskelijoidenkin taholta. Avoimissa vastauksissa nousi esiin, että uudet kurssilaiset olivat kokeneet tulleen syrjityksi jo pidempään kurssilla opiskelleiden, osaavammiksi itsensä kokeneiden opiskelijoiden taholta. Uudet kurssilaiset eivät myöskään aina olleet saaneet opettajalta riittävää perehdytystä kurssin toimintatapoihin sekä tilan ja materiaalien käyttöön. Syrjinnäksi oli koettu myös se, että kaikki kurssit eivät olleet alkaneet tai ryhmiä oli yhdistetty.

Seksuaalista häirintää oli kokenut oppilaitosyhteisössä 0,38 % vastaajista. Yleisimmin häirintä oli ollut kaksimielisyyksien puhumista tai loukkaavaksi koettujen vitsien kertomista. 25 % seksuaalista häirintää kokeneista oli kertonut asiasta eteenpäin, ja puolet vastasi, että tilanne oli ratkennut. Vain 25 % häirintää kokeneista tiesi, että syrjintä- ja häirintätapauksissa voi ottaa yhteyttä oppiainevastaaviin tai rehtoriin.

Eniten yhdenvertaisuuden kehittämistarpeita koettiin olevan saavutettavuuden/esteettömyyden huomioon ottamisessa, eri-ikäisten yhdenvertaisuudessa sekä kielellisessä ja etnisessä yhdenvertaisuudessa. Avoimista vastauksista nousi esiin muun muassa seuraavia kehittämistarpeita ja -ehdotuksia:

- yhteisten pelisääntöjen sopiminen ja noudattaminen
- tavoitteista ja toimenpiteistä tiedottaminen
- avoimuus vaikeiden asioiden käsittelyssä ja hyvän ilmapiirin vahvistaminen
- esteettömyyden huomioiminen
- opiskelijoiden erilaisen lähtötason huomioiminen
- avoimien keskustelutilaisuuksien järjestäminen eri etnisille ryhmille ja kantasuomalaisille yhdessä
- kalliit kurssimaksut ja autottomuus estävät osallistumisen
- monikulttuurisuuden lisääminen muillakin kuin suomen kielen kursseilla
- erilaisten ihmisten kontaktointi ja yhteen tuominen
- enemmän eri ikäryhmille suunnattuja kursseja
- opiskelijoiden tiedotus
- opettajien kouluttaminen
- tasapuolisesti hyvät tilat kaikille kursseille

Vaikka kyselyn vastausprosentti olikin varsin alhainen, vastauksista on kuitenkin nähtävissä, että suurta huolta tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta ei opiskelijoiden näkökulmasta nouse esiin. Opiston omille tiloille tehty esteettömyyskartoitus auttaisi varmasti tulevaisuudessa tilojen esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi. Kaukametsän opisto järjestää opetusta myös lukemattomissa muilta toimijoilta vuokratuissa tiloissa, joiden esteettömyyteen ja saavutettavuuteen vaikuttaminen voi olla haastavaa. Tiloja vuokratessa tulisi kuitenkin aina järjestelmällisesti huomioida esteettömyys- ja saavutettavuusnäkökulma. Opiston tulisi myös nimetä ja kouluttaa häirintäyhdyshenkilö sekä tiedottaa opiskelijoita säännöllisesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön käytännöistä, tavoitteista ja niiden eteen tehdyistä toimenpiteistä.

2.3. Kysely henkilöstölle

Henkilöstölle laadittu Webropol-kysely lähetettiin sähköpostitse 66 henkilölle. Vastausaikaa oli 6.-23.10.2023. Vastauksia tuli yhteensä 30 vastausprosentin ollessa 45,45 %. Vastaajista 79 % oli naisia ja 21 % miehiä. Vastaajista 4 % koki edustavansa ryhmää, joka on erityisen altis syrjinnälle. Alttiutta syrjinnälle koettiin etnisen tai kulttuurisen taustan perusteella.

Myös henkilöstön vastauksissa enemmistö vastaajista oli joko täysin tai osittain samaa mieltä siitä, että opiston yleinen ilmapiiri on innostava ja moninaisuutta tukeva. Hieman enemmän hajontaa vastauksissa oli väittämässä ”Opiskelijat ja henkilökunta ovat keskenään samanarvoisia” ja ”Opiskelijat ja henkilökunta osallistuvat yhdessä opiston kehittämiseen”. 71 % vastaajista oli täysin tai osin samaa mieltä ja 18 % täysin tai osin eri mieltä siitä, että opiston viestintä on avointa, toimivaa ja tavoittaa kaikki oppilaitosyhteisön jäsenet. Enemmistön mielestä opiston tilat ovat esteettömät, saavutettavat ja asianmukaiset.

Nimittelyä, ennakkoluuloja, stereotyyppioita ylläpitäviä mielipiteitä tai eriarvoista kohtelua oli havainnut tai kokenut usein 4,5 %, joskus 6,75 % ja harvoin 8,55 % vastaajista. Yleisimmin tämä oli koskenut sukupuolta, ikää, kielivähemmistöjä tai etnisiä ryhmiä/kansalaisuuksia. Avoimista vastauksista kävi ilmi, että nimittely, ennakkoluulot, stereotyyppioita ylläpitävät mielipiteet tai eriarvoinen kohtelu olivat ilmenneet muun muassa ajattelemattomana vitsailuna.

87,48 % vastaajista oli sitä mieltä, että yhdenvertaisuus toteutuu Kaukametsän opistossa erittäin tai melko hyvin. Parhaiten yhdenvertaisuuden koettiin toteutuvan työilmapiirissä ja heikoimmin opintojen ohjauksessa. 8 % vastaajista oli sitä mieltä, että yhdenvertaisuus toteutuu oppimis- ja liikuntarajoitteiden huomioon ottamisessa harvoin tai ei koskaan. 4 % vastaajista arvioi, että yhdenvertaisuus toteutuu henkilökunnan osaamis- ja liikuntarajoitteiden huomioon ottamisessa työn organisoinnissa harvoin, ja 4 % vastaajista oli sitä mieltä, että yhdenvertaisuus toteutuu liikuntarajoitteisten opiskelijoiden ja työntekijöiden huomioon ottamisessa tilajärjestelyissä harvoin.

11,1 % vastaajista oli havainnut tai kokenut syrjintää oppilaitosyhteisössä viimeisen kahden vuoden aikana. Syrjinnän oletettiin johtuneen mielipiteistä, syntyperästä tai aikaisemmista erimielisyyksistä. Syrjintää oli koettu pelkästään opiskelijoiden taholta.

Seksuaalista häirintää oli kokenut oppilaitosyhteisössä 3,8 % vastaajista. Häirintä oli ollut kaksimielisyyksien puhumista tai loukkaavaksi koettujen vitsien kertomista. Tilanteista ei oltu kerrottu eteenpäin. Kaikki häirintää kokeneet tiesivät, että syrjintä- ja häirintätapauksissa voi ottaa yhteyttä oppiainevastaaviin tai rehtoriin.

Eniten yhdenvertaisuuden kehittämistarpeita koettiin olevan kielellisessä yhdenvertaisuudessa. Avoimista vastauksista nousi esiin tarve kehittää tiloja esteettömiksi niin, että myös pyörätuolia käyttävät henkilöt pääsisivät vaivattomasti tiloihin.

Myöskään henkilöstön kyselyn vastauksista ei noussut esiin suurta huolta tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta. Vaikka vain pieni määrä vastaajista on kokenut Kaukametsän opistossa syrjintää, häirintää, nimittelyä, ennakkoluuloja tai eriarvoista kohtelua, suunnitelmalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön sekä siitä tiedottamiseen on jatkossakin kiinnitettävä huomiota, jotta näiden kokemusten määrä jäisi mahdollisimman pieneksi.

3. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo opiskelussa ja opetuksessa

Kaukametsän opistossa

Kaukametsän opistossa yhdenvertaisuus ja tasa-arvo pyritään huomioimaan koko opetustoiminnassa. Tämä tarkoittaa opiskelijan näkökulmasta koko opiston tarjoamaa prosessia kurssisuunnittelusta ja ilmoittautumisesta alkaen, päättyen kurssin suorittamiseen. Samalla tavalla nämä arvot ohjaavat opettajien sekä muun henkilökunnan työskentelyä oppilaitoksessa ja tämän prosessin toteuttajina.

3.1. Nykytilanne

Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998) määrittelee, että vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.

Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Vapaan sivistystyön toiminnan perustana oleva laki on lähtökohtaisesti hyvin tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tukeva.

Kestävän kehityksen sertifioituna oppilaitoksena Kaukametsän opisto on sitoutunut kestävän kehityksen mukaisten ekologisten, taloudellisten, kulttuuristen ja sosiaalisten tavoitteiden edistämiseen. Opiston toimintaa ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti. Kaukametsän opistolla on kestävän kehityksen kehittämissuunnitelma, joka on viimeksi päivitetty keväällä 2023, ja joka myös antaa hyvän pohjan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle.

3.2. Tavoitteet

Kaukametsän opiston rehtori ja johtotiimi ovat määritelleet tällä hetkellä tärkeimmät kehittämiskohteet. Kehittämiskohteita on määritelty tarkemmin kyselystä saatujen tulosten perusteella. Nämä neljä kohdetta ovat esiteltynä seuraavassa:

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuhenkilö
Häirintäyhdyshenkilön nimeäminen	Kaukametsän opiston henkilöstön keskuudesta nimetään opistolle oma häirintäyhdyshenkilö, joka koulutetaan tehtävään. Häirintäyhdyshenkilöstä ja hänen tehtävistään tiedotetaan opiston henkilöstöä ja opiskelijoita.	Kevätlukukausi 2024	Rehtori
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä tiedottaminen	Kaukametsän opiston asiakkaita ja henkilöstöä tiedotetaan säännöllisesti siitä, miten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus huomioidaan ja toteutuu opiston toiminnassa.	2024-2026	Rehtori, johtotiimi, toimistotiimi

Esteettömyyskartoitus	Kaukametsän opiston tiloihin teetetään esteettömyyskartoitus.	2025	Rehtori, johtotiimi
Alueellisen tasa-arvon huomioiminen opiston toiminnassa	Kaukametsän opisto tarjoaa kursseja muuallakin kuin kaupunkikeskustassa. Haja-asutusalueilla tarjottavilla kursseilla pyritään tukemaan sosiaalisesti kestäväää kehitystä sekä alueen omaa yhteisöllisyyttä.	Uuden lukuvuoden suunnittelu keväällä 2024 ja keväällä 2025	Rehtori, johtotiimi

3.3. Toimenpiteet ja vastuutahot

Kyselyssä saatujen vastausten perusteella ei noussut esiin yhtään sellaista tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osa-alueita, jotka olisivat Kaukametsän opistossa huolestuttavan huonolla tasolla.

Seuraava tärkeä askel on tässä suunnitelmassa esille nousseiden puutteiden tai kehittämiskohteiden käytännön tarkastelu sekä suunnitelman vieminen opiston arkipäiväiseen toimintaan. Suunnitelman tiedottamisesta, toiminnallisuuden toteuttamisesta ja seurannasta vastaa Kaukametsän opiston rehtori ja johtotiimi.

4. Suunnitelman päivittäminen

Kaukametsän opiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa päivitetään viimeistään vuonna 2026 tai tarvittaessa vuosittain. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely toteutetaan opistossa kolmen vuoden välein; seuraavan kerran kysely järjestetään vuonna 2026. Kyselyrunkoa ja siihen tulevia kysymyksiä tarkastellaan uutta kyselyä laadittaessa, jolloin tehdään myös seuranta, miten suunnitellut toimenpiteet ovat toteutuneet. Oppilaitoksen arviointia suoritetaan vuosittain kestävän kehityksen sertifikaatin mukaisesti. Kaukametsän opisto on auditoitu OKKA-säätiön kestävän kehityksen auditoinnissa 12.10.2023.

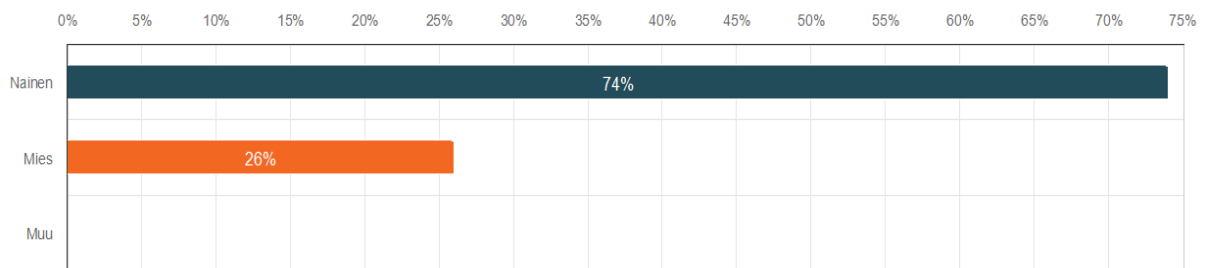
Liitteet

Liite 1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely opiskelijoille

Vastaajien kokonaismäärä: 227

Sukupuoli

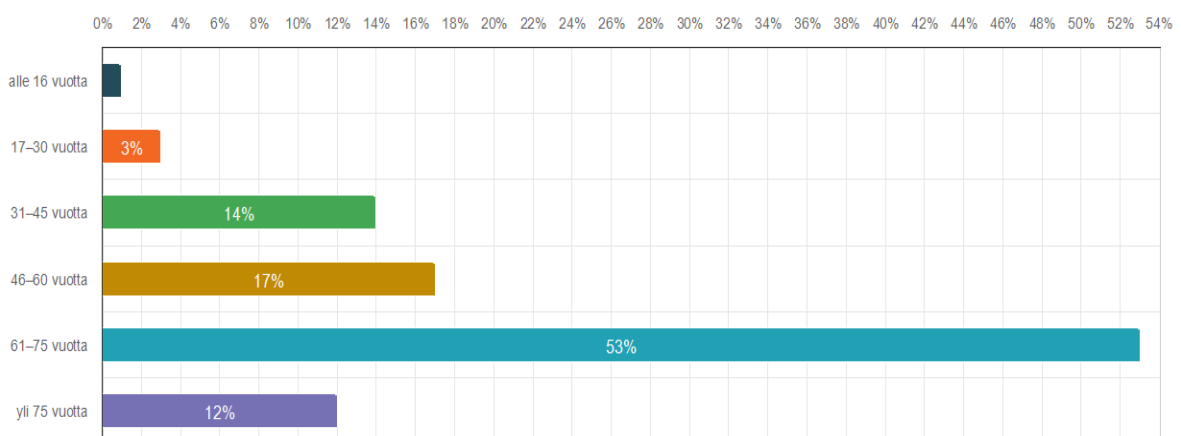
Vastaajien määrä: 226

	n	Prosentti
Nainen	167	73,9%
Mies	59	26,1%
Muu	0	0,0%

Ikä

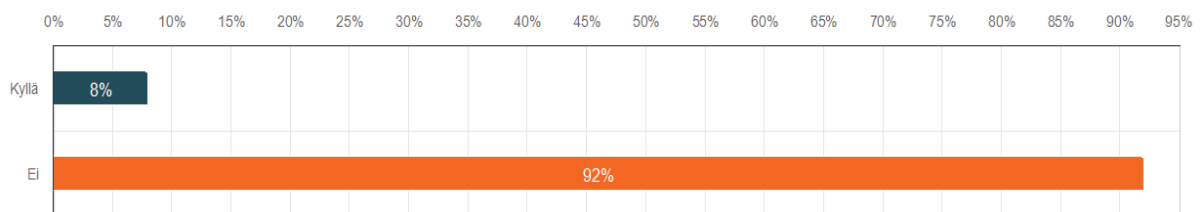
Vastaajien määrä: 225

	n	Prosentti
alle 16 vuotta	2	0,9%
17–30 vuotta	8	3,5%
31–45 vuotta	31	13,8%
46–60 vuotta	39	17,3%
61–75 vuotta	119	52,9%
yli 75 vuotta	26	11,6%

Koetko edustavasi ryhmää, joka on erityisen altis syrjinnälle?

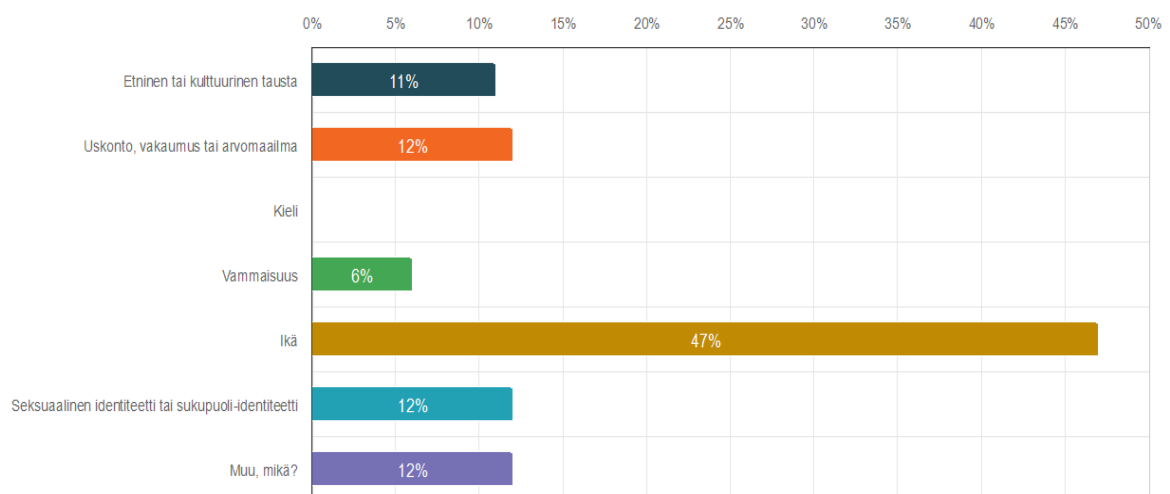
Vastaajien määrä: 226

	n	Prosentti
Kyllä	18	8,0%
Ei	208	92,0%

Millä perusteella koet olevasi altis syrjinnälle?

Vastaajien määrä: 17

	n	Prosentti
Etninen tai kulttuurinen tausta	2	11,7%
Uskonto, vakaumus tai arvomaailma	2	11,8%
Kieli	0	0,0%
Vammaisuus	1	5,9%
Ikä	8	47,0%
Seksuaalinen identiteetti tai sukupuoli-identiteetti	2	11,8%
Muu, mikä?	2	11,8%

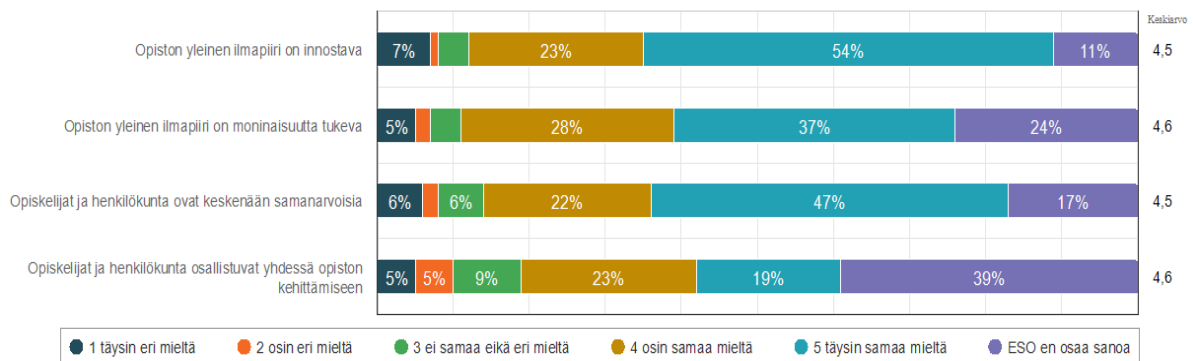
Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, mikä?	Autismin kirjon häiriö (Aspergerin oireyhtymä) + Seksuaalinen identiteetti
Muu, mikä?	Lihavuus

Opistomme yleinen ilmapiiri

Anna omiin tietoihisi ja kokemukseesi perustuen arvosana asteikolla 1 - 5. Mikäli väittämä ei koske sinua, valitse EOS.

Vastaajien määrä: 226

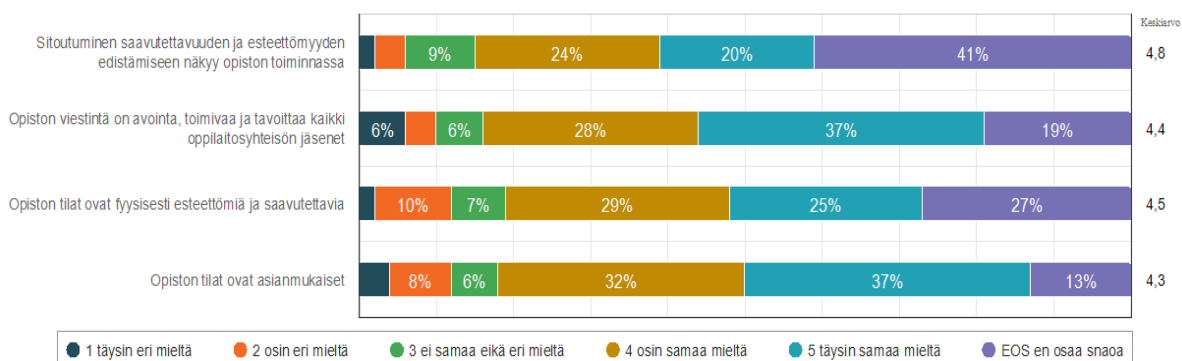

	1 täysin eri mieltä	2 osin eri mieltä	3 ei samaa eikä eri mieltä	4 osin samaa mieltä	5 täysin samaa mieltä	ESO en osaa sanoa	Keskisarvo	Mediaani
Opiston yleinen ilmapiiri on innostava	6,6%	1,3%	4,0%	23,5%	54,0%	10,6%	4,5	5,0
Opiston yleinen ilmapiiri on moninaisuutta tukeva	4,9%	1,8%	4,4%	27,4%	37,2%	24,3%	4,6	5,0
Opiskelijat ja henkilökunta ovat keskenään samanarvoisia	6,2%	1,8%	5,8%	21,8%	47,5%	16,9%	4,5	5,0
Opiskelijat ja henkilökunta osallistuvat yhdessä opiston kehittämiseen	4,5%	5,4%	9,4%	23,2%	18,7%	38,8%	4,6	5,0
Yhteensä	5,6%	2,6%	5,9%	24,0%	39,4%	22,7%	4,6	5,0

Saavutettavuuden ja esteettömyyden toteutuminen opistossa

Anna omiin tietoihisi ja kokemukseesi perustuen arvosana asteikolla 1 - 5. Mikäli väittämä ei koske sinua, valitse EOS (en osaa sanoa).

Vastaajien määrä: 226

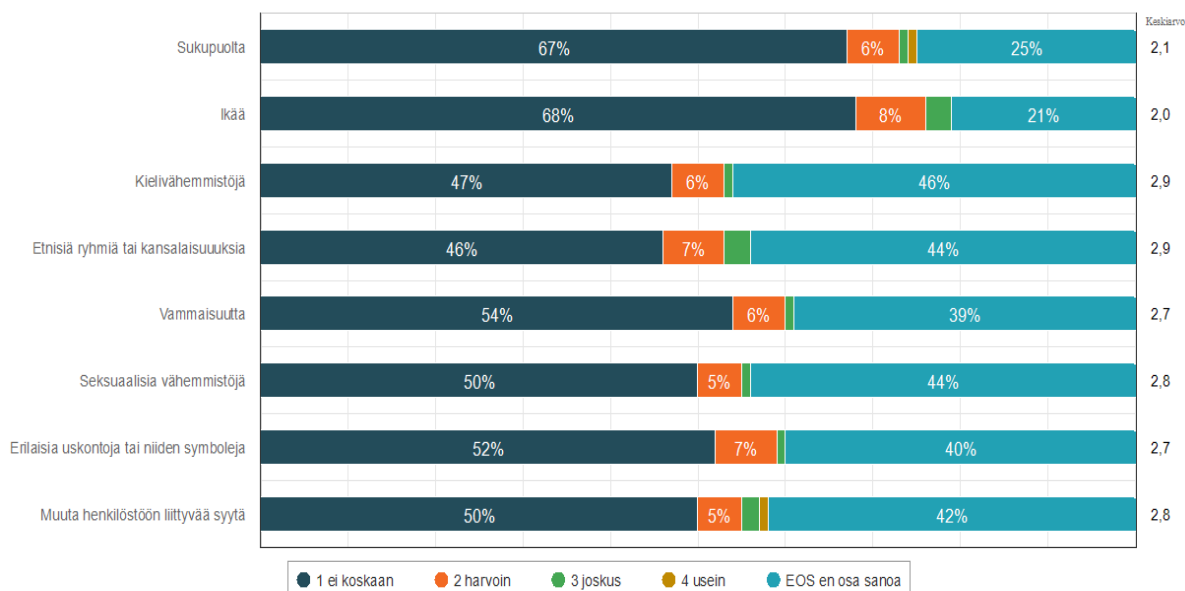
	1 täysin erimieltä	2 osin erimieltä	3 ei samaa eikä erimieltä	4 osin samaa mieltä	5 täysin samaa mieltä	EOS en osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Sitoutuminen saavutettavuuden ja esteettömyyden edistämiseen näkyvä opiston toiminnassa	2,2%	4,0%	9,0%	24,2%	19,3%	41,3%	4,8	5,0
Opiston viestintä on avointa, toimivaa ja tavoittaa kaikki oppilaitosyhteisön jäsenet	5,8%	4,0%	6,6%	28,0%	36,9%	18,7%	4,4	5,0
Opiston tilat ovat fyysisesti esteettömiä ja saavutettavia	1,8%	9,8%	7,1%	29,3%	25,3%	26,7%	4,5	5,0
Opiston tilat ovat asianmukaiset	4,5%	7,7%	6,3%	31,5%	37,4%	12,6%	4,3	4,5
Yhteensä	3,6%	6,4%	7,3%	28,3%	29,7%	24,8%	4,5	5,0

Yhdenvertaisuuden toteutuminen opiston toiminnassa.

Onko opistossa esiintynyt nimittelyä, ennakkoluuloja, stereotyyppioita ylläpitäviä mielipiteitä tai eriarvoista kohtelua, joka koskee

Anna omiin tietoihisi ja kokemukseesi perustuen arvosana asteikolla 1 - 4. Mikäli väittämä ei koske sinua, valitse EOS (en osaa sanoa).

Vastaajien määrä: 226

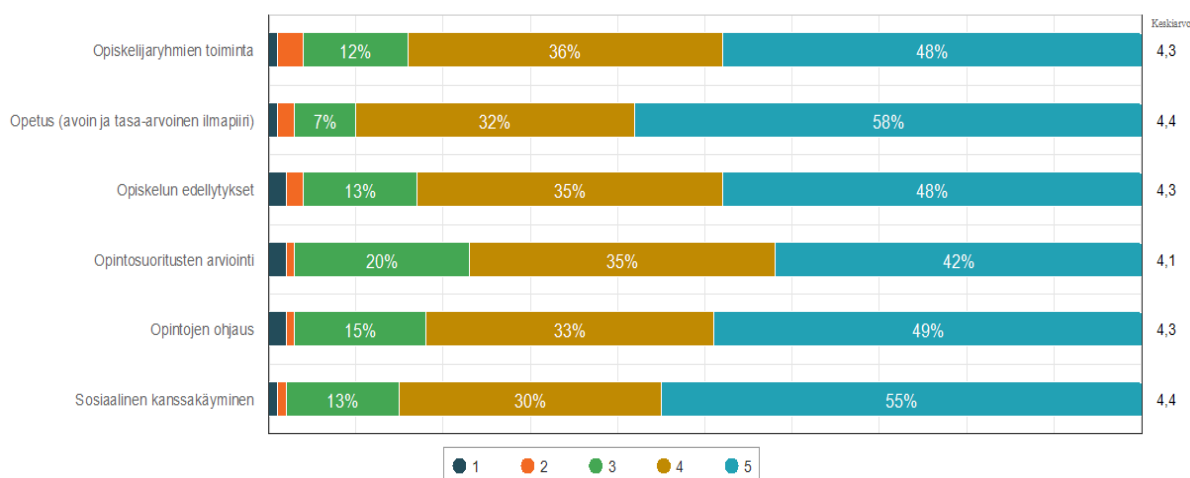

	1 ei koskaan	2 harvoin	3 joskus	4 usein	EOS en osaa sanoa	Keskiarvo	Mediानी
Sukupuolta	67,3%	6,3%	1,3%	0,4%	24,7%	2,1	1,0
Ikää	68,0%	8,4%	2,7%	0,4%	20,5%	2,0	1,0
Kielivähemmistöjä	46,9%	5,7%	0,9%	0,0%	46,5%	2,9	2,0
Etnisiä ryhmiä tai kansalaisuuksia	46,5%	6,6%	2,7%	0,0%	44,2%	2,9	2,0
Vammaisuutta	53,5%	6,2%	0,9%	0,0%	39,4%	2,7	1,0
Seksuaalisia vähemmistöjä	50,2%	4,9%	0,5%	0,0%	44,4%	2,8	1,0
Erlaisia uskontoja tai niiden symboleja	52,0%	6,7%	0,9%	0,0%	40,4%	2,7	1,0
Muuta henkilööstön liittyvää syytä	50,4%	4,9%	1,8%	0,5%	42,4%	2,8	1,0
Yhteensä	54,4%	6,2%	1,5%	0,2%	37,8%	2,6	1,0

Kuinka hyvin mielestäsi yhdenvertaisuus toteutuu opistossa seuraavissa asioissa?

Asteikolla 1 - 5 (1 = erittäin heikosti, 5 = erittäin hyvin)

Vastaajien määrä: 218

	1	2	3	4	5	Keskiarvo	Medi-aani
Opiskelijaryhmien toiminta	0,9%	2,8%	12,0%	36,6%	47,7%	4,3	4,0
Opetus (avoin ja tasa-arvoinen ilmapiiri)	1,4%	1,8%	6,9%	31,8%	58,1%	4,4	5,0
Opiskelun edellytykset	1,4%	2,3%	12,7%	35,2%	48,4%	4,3	4,0
Opintosuoritusten arviointi	2,5%	1,5%	19,5%	35,0%	41,5%	4,1	4,0
Opintojen ohjaus	1,9%	1,5%	14,6%	32,5%	49,5%	4,3	4,0
Sosiaalinen kanssakäyminen	1,4%	0,5%	13,1%	30,1%	54,9%	4,4	5,0
Yhteensä	1,6%	1,7%	13,1%	33,5%	50,0%	4,3	5,0

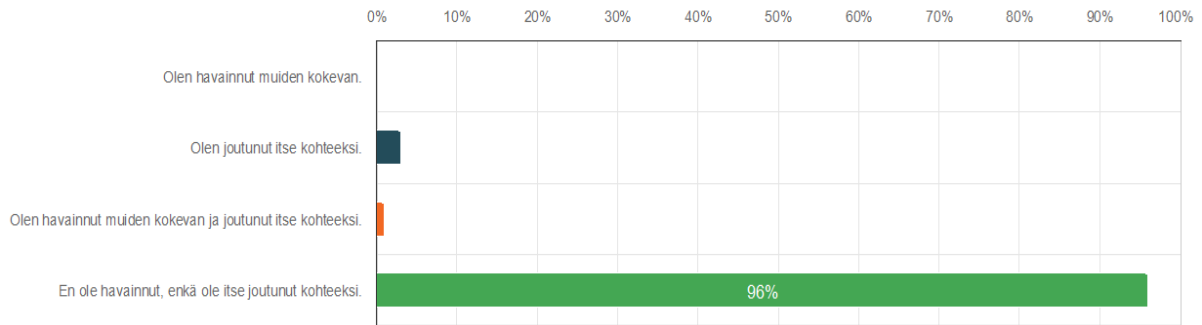
Syrjintä oppilaitosyhteisössä.

Oletko havainnut tai kokenut syrjintää kahden viime vuoden aikana?

Syrjintää on mm.- henkilön asettaminen muita huonompaan asemaan esim. opiskeluolojen järjestyssä- häirintä, kuten nimittely, uhkailu tai sosiaalinen eristäminen

Vastaajien määrä: 223

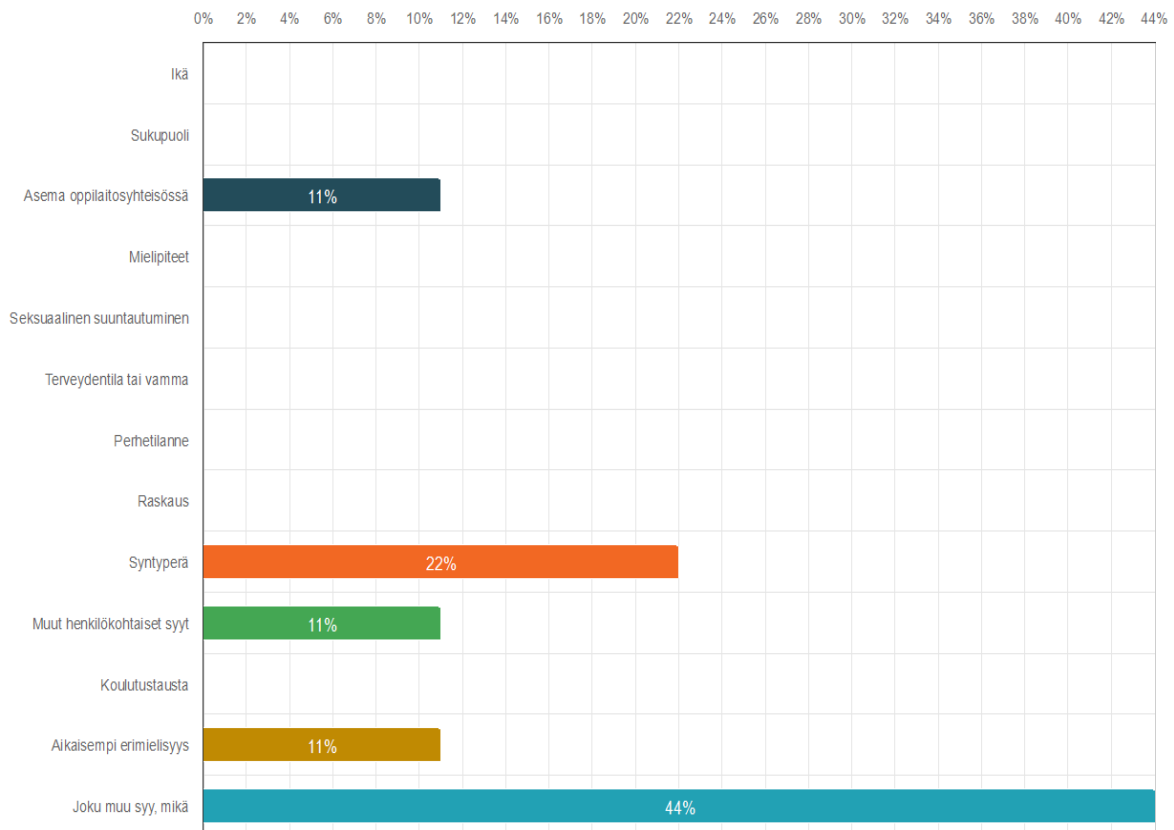

	n	Prosentti
Olen havainnut muiden kokevan.	1	0,4%
Olen joutunut itse kohteeksi.	6	2,7%
Olen havainnut muiden kokevan ja joutunut itse kohteeksi.	2	0,9%
En ole havainnut, enkä ole itse joutunut kohteeksi.	214	96,0%

Jos olet havainnut syrjintää tai häirintää, mistä oletat sen johtuneen?

Voit valita useamman vaihtoehdon

Vastaajien määrä: 9, valittujen vastausten lukumäärä: 9

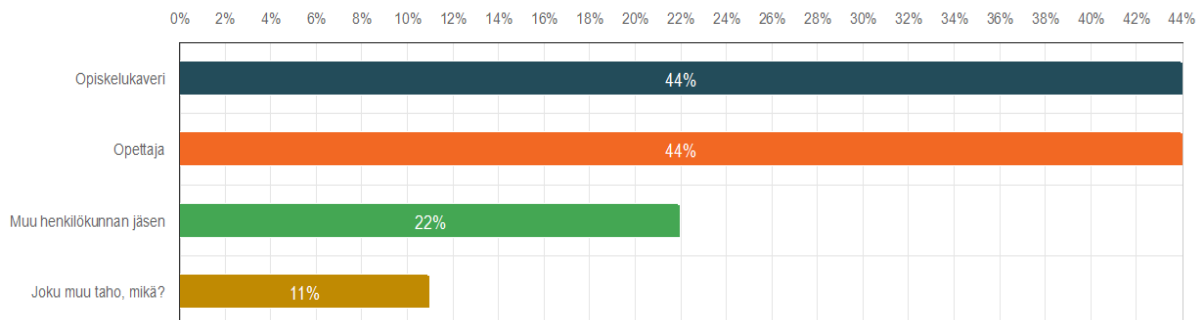

	n	Prosentti
Ikä	0	0,0%
Sukupuoli	0	0,0%
Asema oppilaitosyhteisössä	1	11,1%
Mielipiteet	0	0,0%
Seksuaalinen suuntautuminen	0	0,0%
Terveystila tai vamma	0	0,0%
Perhetilanne	0	0,0%
Raskaus	0	0,0%
Syntyperä	2	22,2%
Muut henkilökohtaiset syyt	1	11,1%
Koulutustausta	0	0,0%
Aikaisempi erimielisyys	1	11,1%
Joku muu syy, mikä	4	44,4%

Kuka on syrjinyt sinua tai muita?

Voit valita useamman vaihtoehdon

Vastaajien määrä: 9, valittujen vastausten lukumäärä: 11

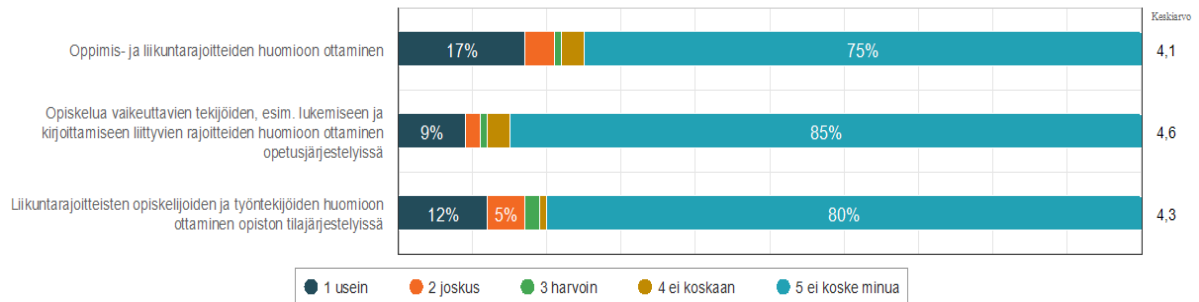

	n	Prosentti
Opiskelukaveri	4	44,4%
Opettaja	4	44,4%
Muu henkilökunnan jäsen	2	22,2%
Joku muu taho, mikä?	1	11,1%

Kuinka hyvin mielestäsi yhdenvertaisuus toteutuu opistossa seuraavissa asioissa?

Vastaa kysymyksiin asteikolla 1 - 5

Vastaajien määrä: 223

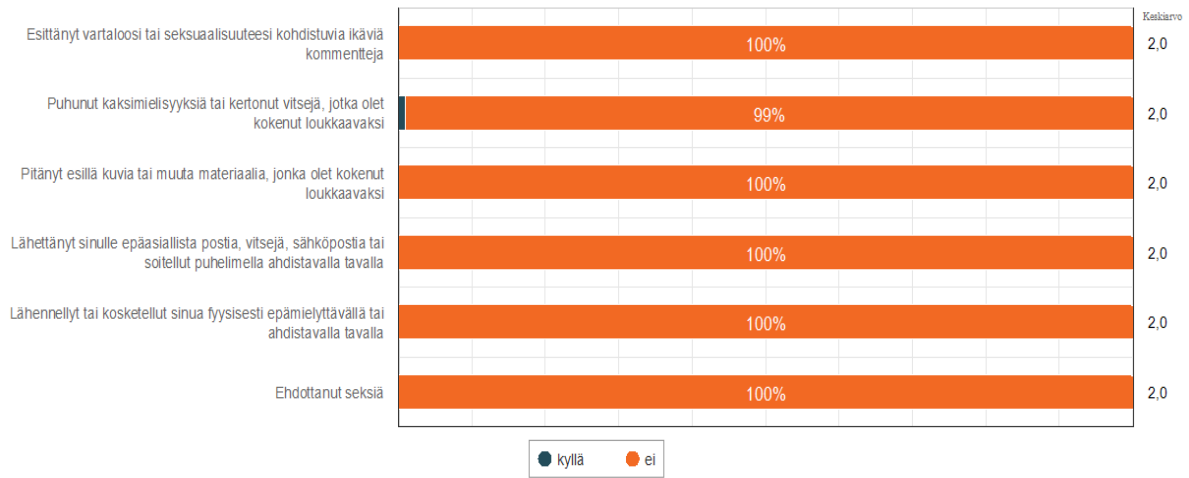

	1 usein	2 joskus	3 harvoin	4 ei koskaan	5 ei koske minua	Keskisarvo	Mediaani
Oppimis- ja liikuntarajoitteiden huomioon ottaminen	16,6%	4,5%	1,3%	2,7%	74,9%	4,1	5,0
Opiskelua vaikeuttavien tekijöiden, esim. lukemiseen ja kirjoittamiseen liittyvien rajoitteiden huomioon ottaminen opetusjärjestelyissä	8,6%	1,8%	0,9%	3,2%	85,5%	4,6	5,0
Liikuntarajoitteisten opiskelijoiden ja työntekijöiden huomioon ottaminen opiston tilajärjestelyissä	12,3%	5,0%	1,8%	1,4%	79,5%	4,3	5,0
Yhteensä	12,5%	3,8%	1,3%	2,4%	80,0%	4,3	5,0

Seksuaalinen häirintä.

Onko joku oppilaitosyhteisömme jäsen

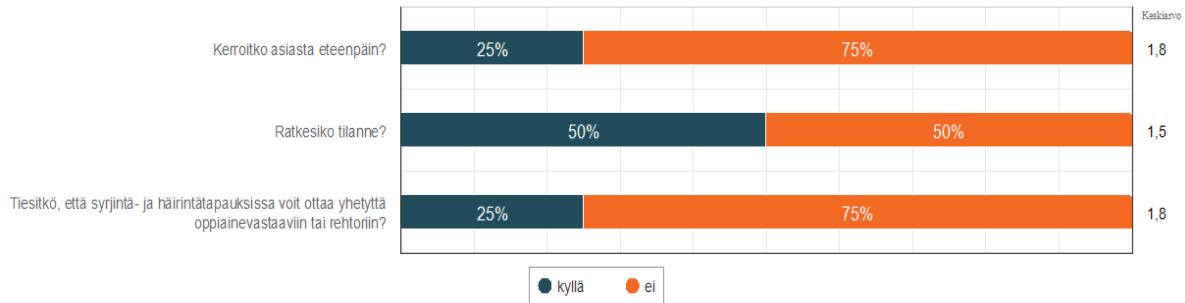
Vastaajien määrä: 223

	kyllä	ei	Keskiarvo	Mediaani
Esittänyt vartaloosi tai seksuaalisuuteesi kohdistuvia ikäviä kommentteja	0,4%	99,6%	2,0	2,0
Puhunut kaksimielisyyksiä tai kertonut vitsejä, jotka olet kokenut loukkaavaksi	1,4%	98,6%	2,0	2,0
Pitänyt esillä kuvia tai muuta materiaalia, jonka olet kokenut loukkaavaksi	0,0%	100,0%	2,0	2,0
Lähettänyt sinulle epäasiallista postia, vitsejä, sähköpostia tai soitellut puhelimella ahdistavalla tavalla	0,0%	100,0%	2,0	2,0
Lähennellyt tai kosketellut sinua fyysisesti epämiellyttävällä tai ahdistavalla tavalla	0,5%	99,5%	2,0	2,0
Ehdottanut seksiä	0,0%	100,0%	2,0	2,0
Yhteensä	0,4%	99,6%	2,0	2,0

Miten asia käsiteltiin?

Vastaajien määrä: 4

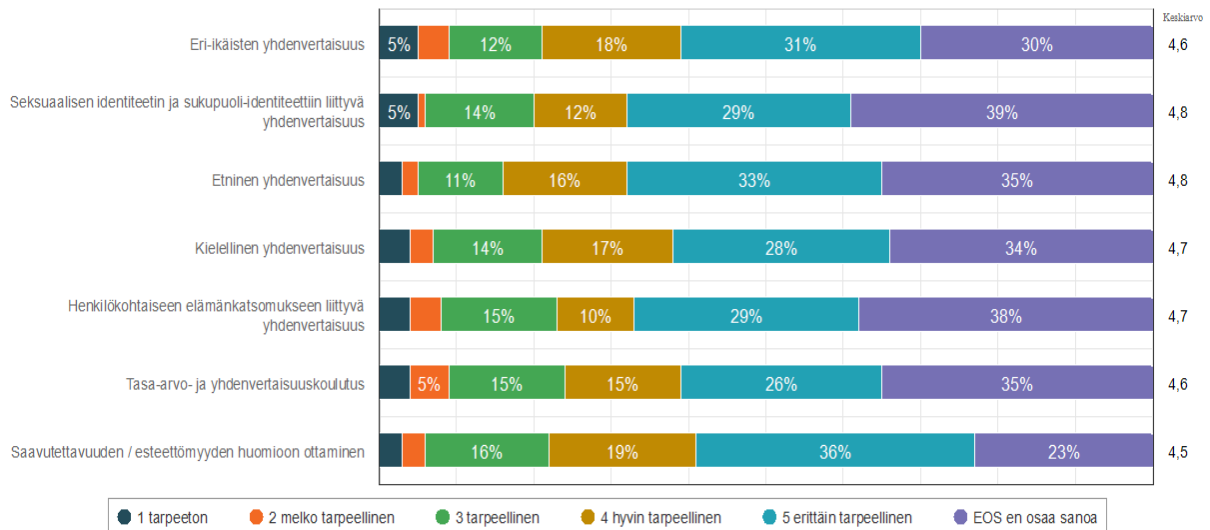
	kyllä	ei	Keskiarvo	Mediaani
Kerroitko asiasta eteenpäin?	25,0%	75,0%	1,8	2,0
Ratkesiko tilanne?	50,0%	50,0%	1,5	1,5
Tiesitkö, että syrjintä- ja häirintätapauksissa voit ottaa yhteyttä oppiainevastaaviin tai rehtoriin?	25,0%	75,0%	1,8	2,0
Yhteensä	33,3%	66,7%	1,7	2,0

Yhdenvertaisuuden kehittämistarpeet.

Miten tärkeäksi koet seuraavien osa-alueiden kehittämisen?

Mikäli et osaa sanoa, valitse EOS (en osaa sanoa)

Vastaajien määrä: 225

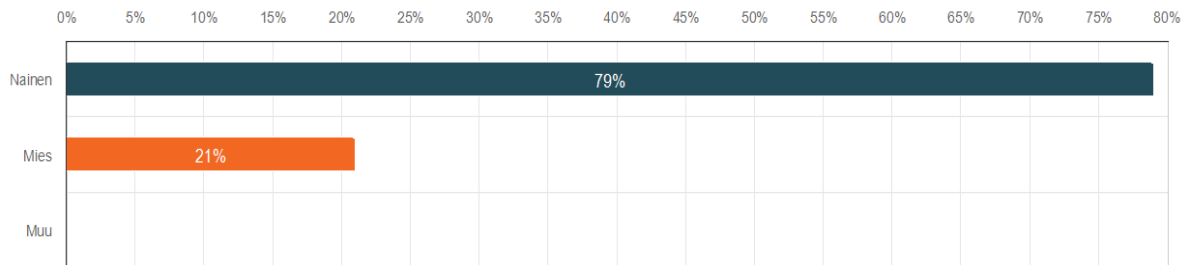
	1 tarpeeton	2 melko tarpeellinen	3 tarpeellinen	4 hyvin tarpeellinen	5 erittäin tarpeellinen	EOS en osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Eri-ikäisten yhdenvertaisuus	4,5%	4,4%	12,0%	18,2%	31,1%	29,8%	4,6	5,0
Seksuaalisen identiteetin ja sukupuoli-identiteettiin liittyvä yhdenvertaisuus	4,5%	1,3%	14,2%	12,0%	29,3%	38,7%	4,8	5,0
Etninen yhdenvertaisuus	3,1%	2,3%	10,7%	15,6%	33,5%	34,8%	4,8	5,0
Kielellinen yhdenvertaisuus	3,6%	3,1%	13,9%	17,0%	28,3%	34,1%	4,7	5,0
Henkilökohtaiseen elämäntätömyyteen liittyvä yhdenvertaisuus	3,6%	4,4%	15,1%	10,2%	28,9%	37,8%	4,7	5,0
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskoulutus	4,0%	4,5%	15,2%	15,2%	26,3%	34,8%	4,6	5,0
Saavutettavuuden / esteettömyyden huomioon ottaminen	3,1%	2,7%	16,1%	19,2%	36,1%	22,8%	4,5	5,0
Yhteensä	3,8%	3,2%	13,9%	15,3%	30,5%	33,3%	4,7	5,0

Liite 2 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely henkilöstölle

Vastaajien kokonaismäärä: 30

Sukupuoli

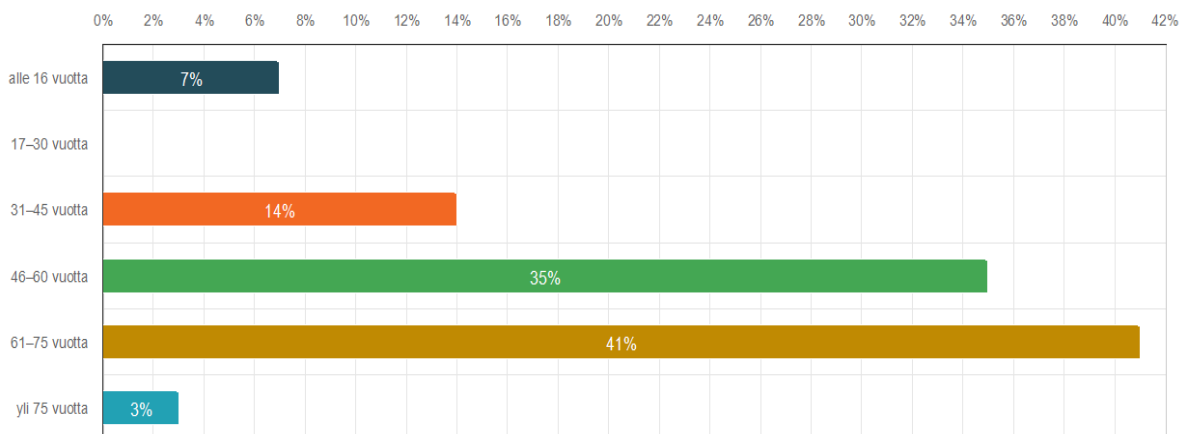
Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Nainen	23	79,3%
Mies	6	20,7%
Muu	0	0,0%

Ikä

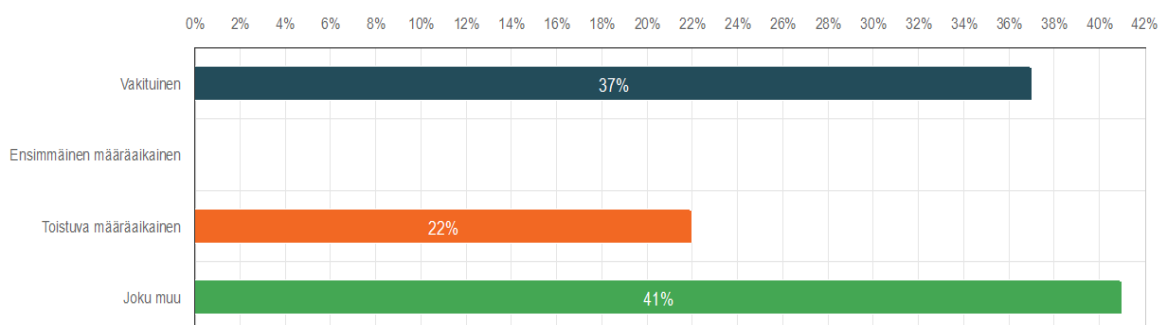
Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
alle 16 vuotta	2	6,9%
17–30 vuotta	0	0,0%
31–45 vuotta	4	13,8%
46–60 vuotta	10	34,5%
61–75 vuotta	12	41,4%
yli 75 vuotta	1	3,4%

Palvelussuhde

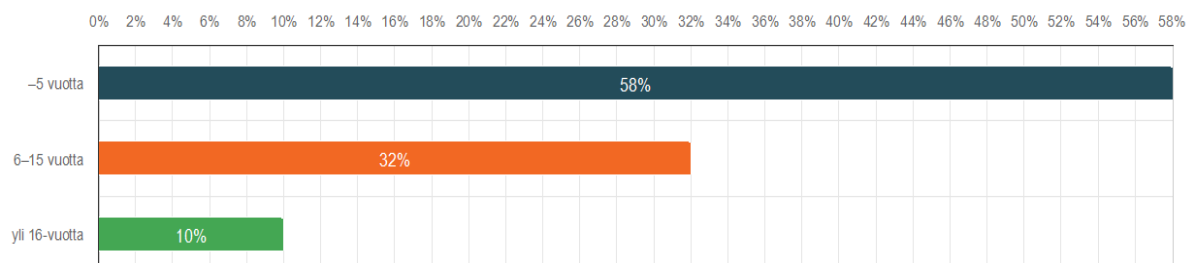
Vastaajien määrä: 27

	n	Prosentti
Vakituinen	10	37,0%
Ensimmäinen määräaikainen	0	0,0%
Toistuva määräaikainen	6	22,2%
Joku muu	11	40,8%

Olen ollut opiston palveluksessa

Vastaajien määrä: 19

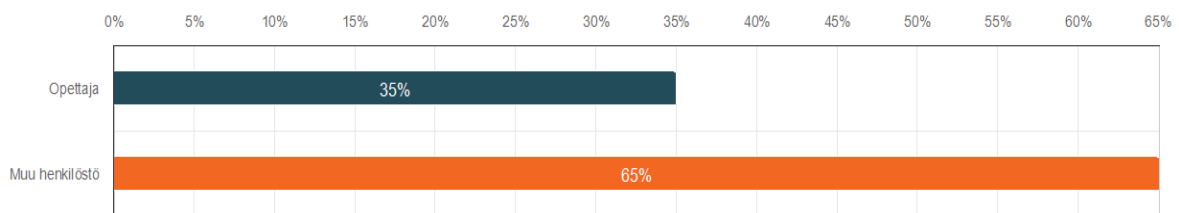

	n	Prosentti
-5 vuotta	11	57,9%
6-15 vuotta	6	31,6%
yli 16-vuotta	2	10,5%

Henkilöstöryhmä

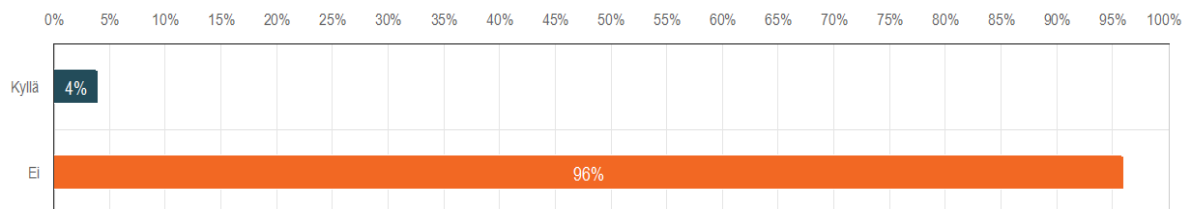
Vastaajien määrä: 20

	n	Prosentti
Opettaja	7	35,0%
Muu henkilöstö	13	65,0%

Koetko edustavasi ryhmää, joka on erityisen altis syrjinnälle?

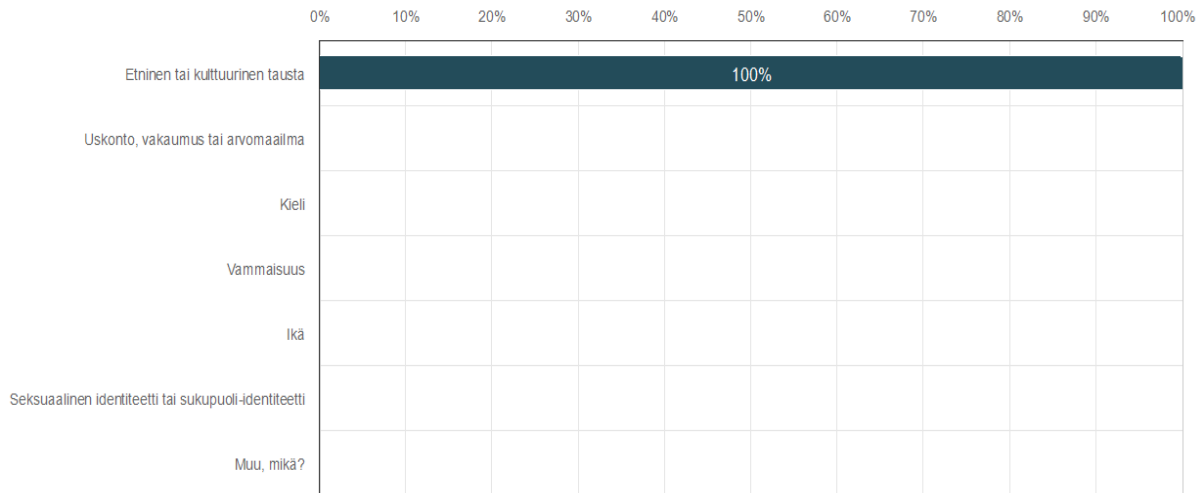
Vastaajien määrä: 26

	n	Prosentti
Kyllä	1	3,8%
Ei	25	96,2%

Millä perusteella koet olevasi altis syrjinnälle?

Vastaajien määrä: 1

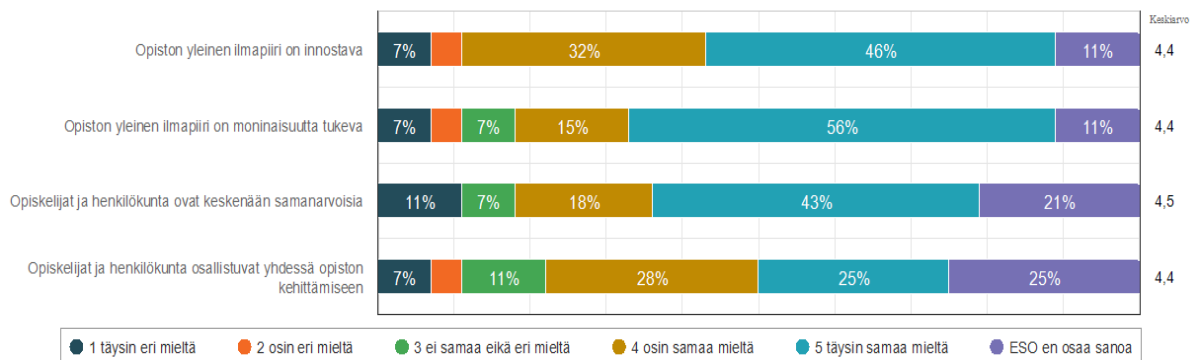

	n	Prosentti
Etninen tai kulttuurinen tausta	1	100,0%
Uskonto, vakaumus tai arvomaailma	0	0,0%
Kieli	0	0,0%
Vammaisuus	0	0,0%
Ikä	0	0,0%
Seksuaalinen identiteetti tai sukupuoli-identiteetti	0	0,0%
Muu, mikä?	0	0,0%

Opistomme yleinen ilmapiiri

Anna omiin tietoihisi ja kokemukseesi perustuen arvosana asteikolla 1 - 5. Mikäli väittämä ei koske sinua, valitse EOS.

Vastaajien määrä: 28

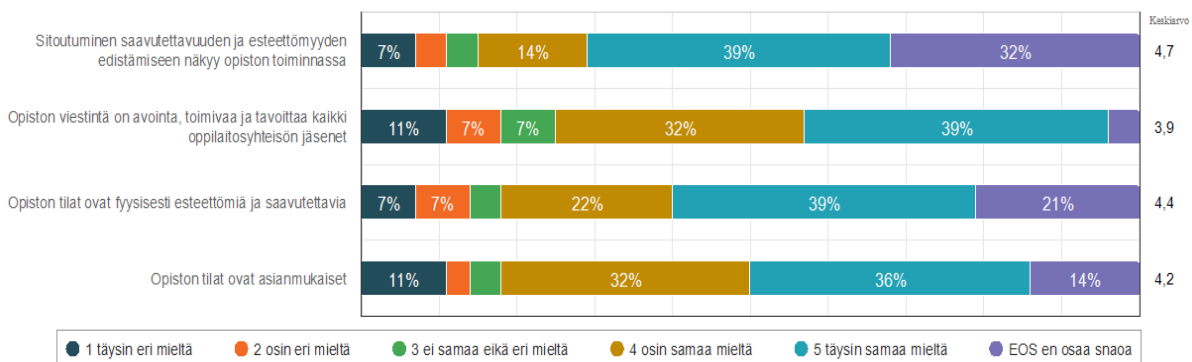

	1 täysin eri mieltä	2 osin eri mieltä	3 ei samaa eikä eri mieltä	4 osin samaa mieltä	5 täysin samaa mieltä	ESO en osaa sanoa	Keskiarvo	Mediääni
Opiston yleinen ilmapiiri on innostava	7,1%	3,6%	0,0%	32,2%	46,4%	10,7%	4,4	5,0
Opiston yleinen ilmapiiri on moninaisuutta tukeva	7,4%	3,7%	7,4%	14,8%	55,6%	11,1%	4,4	5,0
Opiskelijat ja henkilökunta ovat keskenään samanarvoisia	10,7%	0,0%	7,1%	17,9%	42,9%	21,4%	4,5	5,0
Opiskelijat ja henkilökunta osallistuvat yhdessä opiston kehittämiseen	7,1%	3,6%	10,7%	28,6%	25,0%	25,0%	4,4	4,5
Yhteensä	8,1%	2,7%	6,3%	23,4%	42,5%	17,1%	4,4	5,0

Saavutettavuuden ja esteettömyyden toteutuminen opistossa

Anna omiin tietoihisi ja kokemukseesi perustuen arvosana asteikolla 1 - 5. Mikäli väittämä ei koske sinua, valitse EOS (en osaa sanoa).

Vastaajien määrä: 28

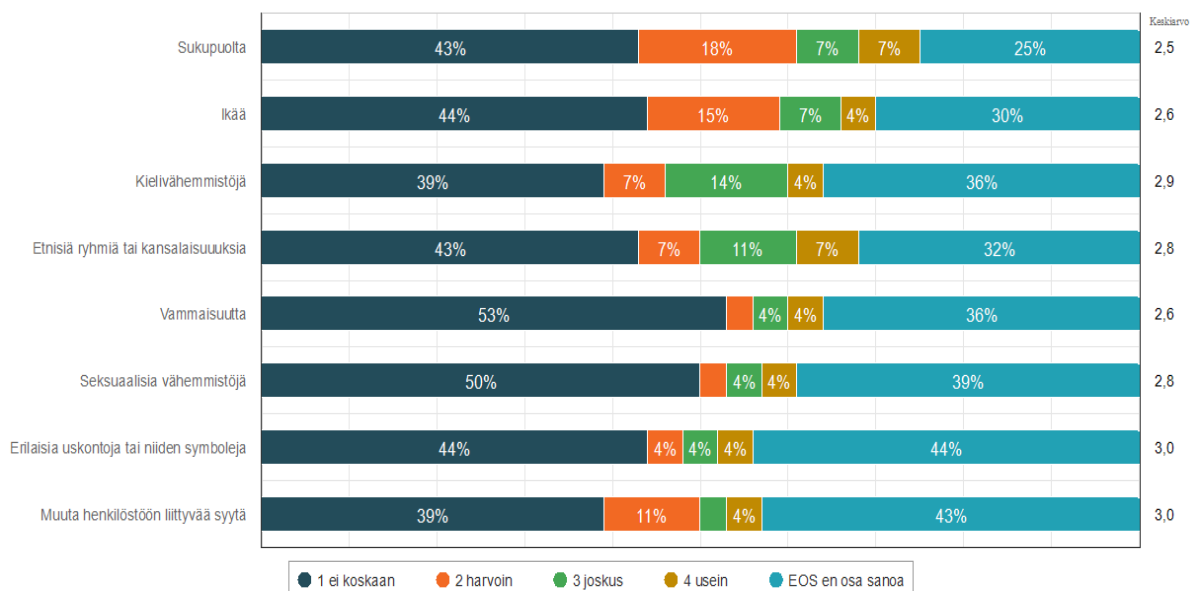
	1 täysin erimielistä	2 osin erimielistä	3 ei samaa eikä erimielistä	4 osin samaa mieltä	5 täysin samaa mieltä	EOS en osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Sitoutuminen saavutettavuuden ja esteettömyyden edistämiseen näkyvä opiston toiminnassa	7,1%	3,6%	3,6%	14,3%	39,3%	32,1%	4,7	5,0
Opiston viestintä on avointa, toimivaa ja tavoittaa kaikki oppilaitosyhteisön jäsenet	10,7%	7,1%	7,1%	32,2%	39,3%	3,6%	3,9	4,0
Opiston tilat ovat fyysisesti esteettömiä ja saavutettavia	7,2%	7,1%	3,6%	21,4%	39,3%	21,4%	4,4	5,0
Opiston tilat ovat asianmukaiset	10,7%	3,6%	3,6%	32,1%	35,7%	14,3%	4,2	4,5
Yhteensä	8,9%	5,4%	4,5%	25,0%	38,4%	17,9%	4,3	5,0

Yhdenvertaisuuden toteutuminen opiston toiminnassa.

Onko opistossa esiintynyt nimittelyä, ennakkoluuloja, stereotyyppioita ylläpitäviä mielipiteitä tai eriarvoista kohtelua, joka koskee

Anna omiin tietoihisi ja kokemukseesi perustuen arvosana asteikolla 1 - 4. Mikäli väittämä ei koske sinua, valitse EOS (en osaa sanoa).

Vastaajien määrä: 28

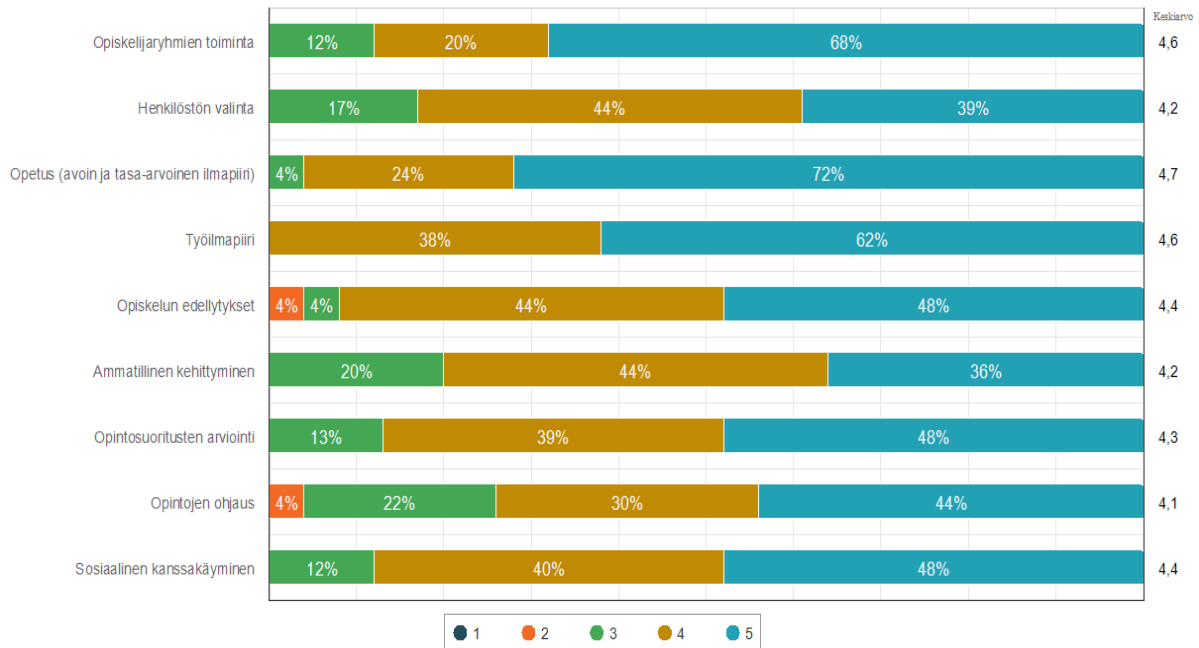

	1 ei koskaan	2 harvoin	3 joskus	4 usein	EOS en osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Sukupuolta	42,9%	17,9%	7,1%	7,1%	25,0%	2,5	2,0
Ikää	44,5%	14,8%	7,4%	3,7%	29,6%	2,6	2,0
Kielivähemmistöjä	39,3%	7,1%	14,3%	3,6%	35,7%	2,9	3,0
Etnisiä ryhmiä tai kansalaisuuksia	42,9%	7,1%	10,7%	7,1%	32,2%	2,8	2,5
Vammaisuutta	53,5%	3,6%	3,6%	3,6%	35,7%	2,6	1,0
Seksuaalisia vähemmistöjä	50,0%	3,5%	3,6%	3,6%	39,3%	2,8	1,5
Erilaisia uskontoja tai niiden symboleja	44,5%	3,7%	3,7%	3,7%	44,4%	3,0	3,0
Muuta henkilöstöön liittyvää syytä	39,3%	10,7%	3,6%	3,6%	42,8%	3,0	2,5
Yhteensä	44,6%	8,6%	6,8%	4,5%	35,6%	2,8	2,0

Kuinka hyvin mielestäsi yhdenvertaisuus toteutuu opistossa seuraavissa asioissa?

Asteikolla 1 - 5 (1 = erittäin heikosti, 5 = erittäin hyvin)

Vastaajien määrä: 26

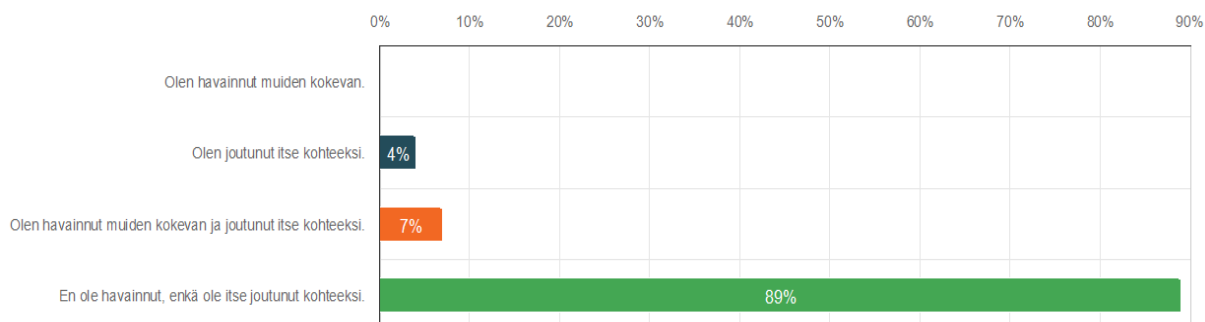
	1	2	3	4	5	Keskiarvo	Medi-aani
Opiskelijaryhmien toiminta	0,0%	0,0%	12,0%	20,0%	68,0%	4,6	5,0
Henkilöstön valinta	0,0%	0,0%	17,4%	43,5%	39,1%	4,2	4,0
Opetus (avoin ja tasa-arvoinen ilmapäiiri)	0,0%	0,0%	4,0%	24,0%	72,0%	4,7	5,0
Työilmapiiri	0,0%	0,0%	0,0%	38,5%	61,5%	4,6	5,0
Opiskelun edellytykset	0,0%	4,0%	4,0%	44,0%	48,0%	4,4	4,0
Ammatillinen kehittyminen	0,0%	0,0%	20,0%	44,0%	36,0%	4,2	4,0
Opintosuoritusten arviointi	0,0%	0,0%	13,1%	39,1%	47,8%	4,3	4,0
Opintojen ohjaus	0,0%	4,4%	21,7%	30,4%	43,5%	4,1	4,0
Sosiaalinen kanssakäyminen	0,0%	0,0%	12,0%	40,0%	48,0%	4,4	4,0
Yhteensä	0,0%	0,9%	11,6%	35,9%	51,5%	4,4	5,0

Syrjintä oppilaitosyhteisössä.

Oletko havainnut tai kokenut syrjintää kahden viime vuoden aikana?

Syrjintää on mm.- henkilön asettaminen muita huonompaan asemaan esim. opiskeluolojen järjestyssä- häirintä, kuten nimittely, uhkailu tai sosiaalinen eristäminen

Vastaajien määrä: 27

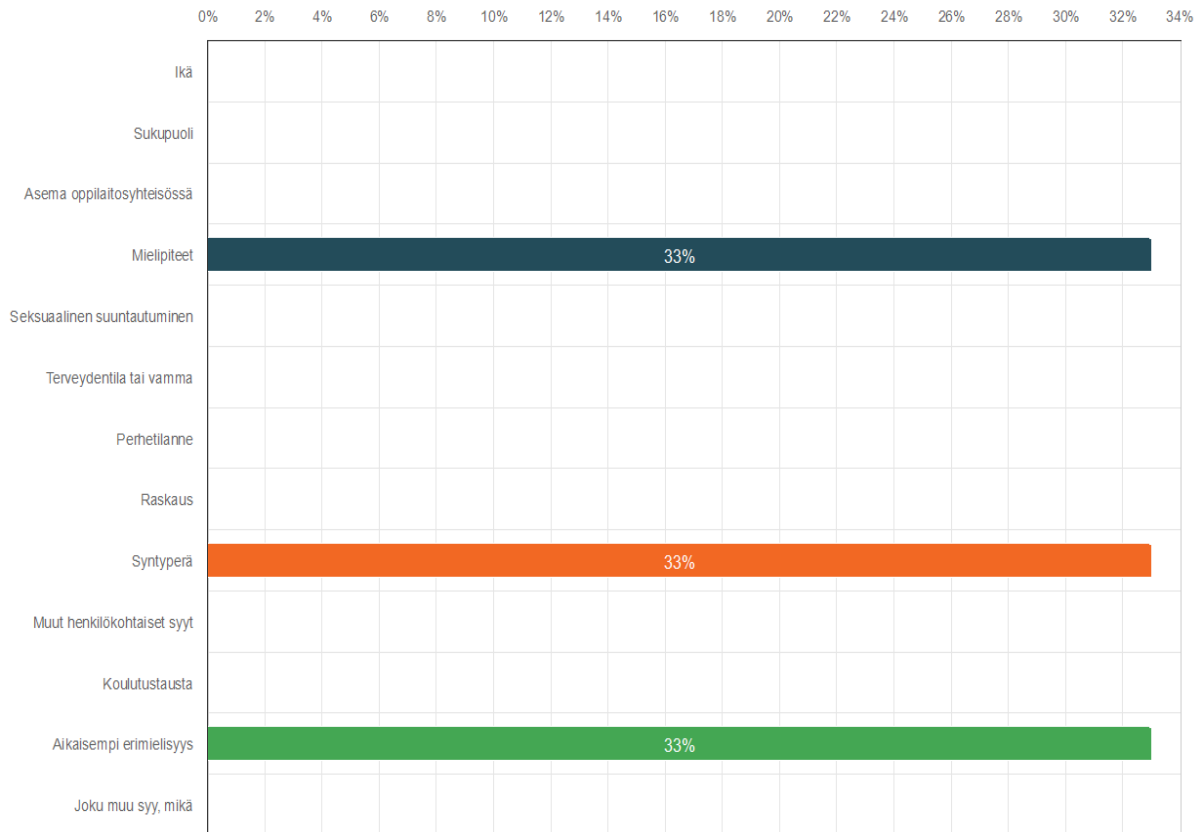

	n	Prosentti
Olen havainnut muiden kokevan.	0	0,0%
Olen joutunut itse kohteeksi.	1	3,7%
Olen havainnut muiden kokevan ja joutunut itse kohteeksi.	2	7,4%
En ole havainnut, enkä ole itse joutunut kohteeksi.	24	88,9%

Jos olet havainnut syrjintää tai häirintää, mistä oletat sen johtuneen?

Voit valita useamman vaihtoehdon

Vastaajien määrä: 3, valittujen vastausten lukumäärä: 3

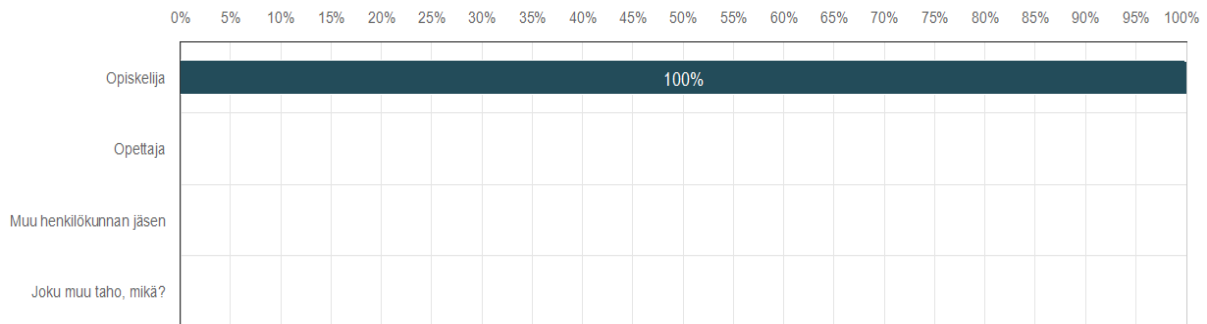
	n	Prosentti
Ikä	0	0,0%
Sukupuoli	0	0,0%
Asema oppilaitosyhteisössä	0	0,0%
Mielipiteet	1	33,3%
Seksuaalinen suuntautuminen	0	0,0%
Terveystila tai vamma	0	0,0%
Perhetilanne	0	0,0%
Raskaus	0	0,0%
Syntyperä	1	33,3%
Muut henkilökohtaiset syyt	0	0,0%
Koulutustausta	0	0,0%
Aikaisempi erimielisyys	1	33,3%
Joku muu syy, mikä	0	0,0%

Kuka on syrjinyt sinua tai muita?

Voit valita useamman vaihtoehdon

Vastaajien määrä: 2, valittujen vastausten lukumäärä: 2

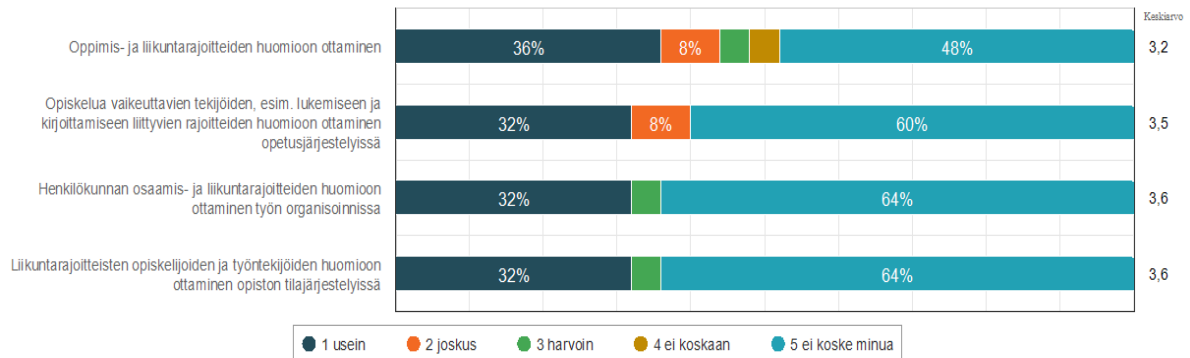

	n	Prosentti
Opiskelija	2	100,0%
Opettaja	0	0,0%
Muu henkilökunnan jäsen	0	0,0%
Joku muu taho, mikä?	0	0,0%

Kuinka hyvin mielestäsi yhdenvertaisuus toteutuu opistossa seuraavissa asioissa?

Vastaa kysymyksiin asteikolla 1 - 5

Vastaajien määrä: 25

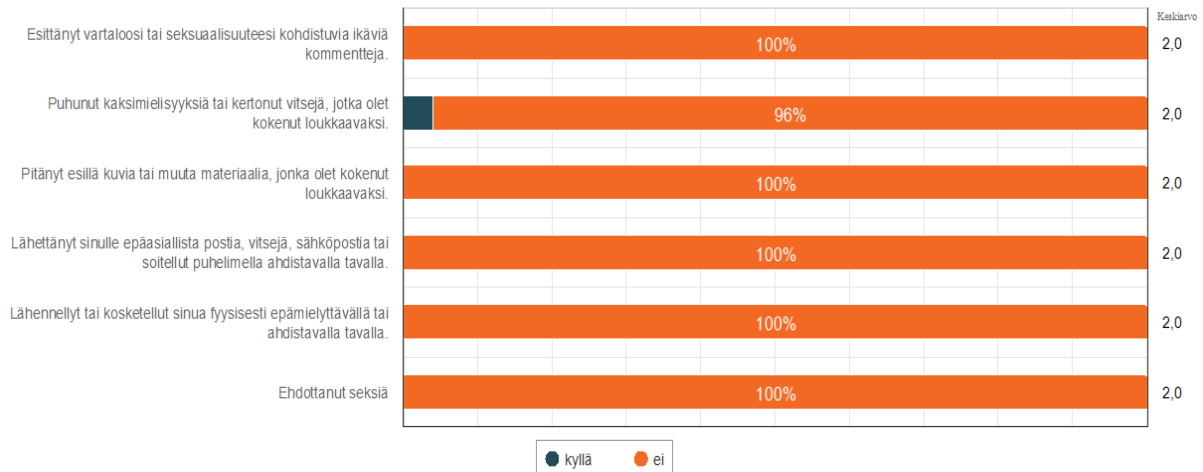

	1 usein	2 joskus	3 harvoin	4 ei koskaan	5 ei koske minua	Keskiarvo	Mediaani
Oppimis- ja liikuntarajoitteiden huomioon ottaminen	36,0%	8,0%	4,0%	4,0%	48,0%	3,2	4,0
Opiskelua vaikeuttavien tekijöiden, esim. lukemiseen ja kirjoittamiseen liittyvien rajoitteiden huomioon ottaminen opetusjärjestelyissä	32,0%	8,0%	0,0%	0,0%	60,0%	3,5	5,0
Henkilökunnan osaamis- ja liikuntarajoitteiden huomioon ottaminen työn organisoinnissa	32,0%	0,0%	4,0%	0,0%	64,0%	3,6	5,0
Liikuntarajoitteisten opiskelijoiden ja työntekijöiden huomioon ottaminen opiston tilajärjestelyissä	32,0%	0,0%	4,0%	0,0%	64,0%	3,6	5,0
Yhteensä	33,0%	4,0%	3,0%	1,0%	59,0%	3,5	5,0

Seksuaalinen häirintä.

Onko joku oppilaitosyhteisömme jäsen

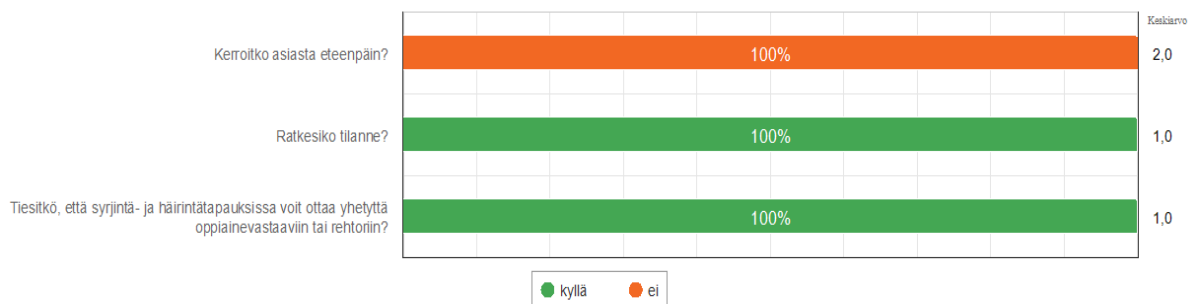
Vastaajien määrä: 26

	kyllä	ei	Kes- kiarvo	Medi- aani
Esittänyt vartaloosi tai seksuaalisuuteesi kohdistuvia ikäviä kommentteja.	0,0%	100,0%	2,0	2,0
Puhunut kaksimielisyyksiä tai kertonut vitsejä, jotka olet kokenut loukkaavaksi.	3,8%	96,2%	2,0	2,0
Pitänyt esillä kuvia tai muuta materiaalia, jonka olet kokenut loukkaavaksi.	0,0%	100,0%	2,0	2,0
Lähettänyt sinulle epäasiallista postia, vitsejä, sähköpostia tai soitellut puhelimella ahdistavalla tavalla.	0,0%	100,0%	2,0	2,0
Lähennellyt tai kosketellut sinua fyysisesti epämiellyttävällä tai ahdistavalla tavalla.	0,0%	100,0%	2,0	2,0
Ehdottanut seksiä	0,0%	100,0%	2,0	2,0
Yhteensä	0,6%	99,4%	2,0	2,0

Miten asia käsiteltiin?

Vastaajien määrä: 1

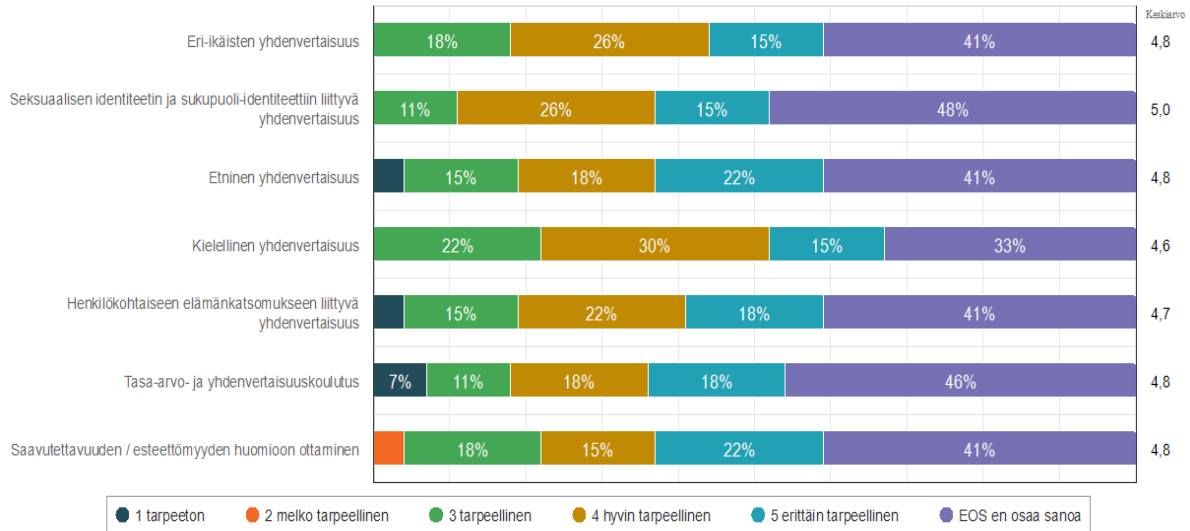
	kyllä	ei	Kes- kiarvo	Medi- aani
Kerroitko asiasta eteenpäin?	0,0%	100,0%	2,0	2,0
Ratkesiko tilanne?	100,0%	0,0%	1,0	1,0
Tiesitkö, että syrjintä- ja häirintätapauksissa voit ottaa yhteyttä oppiainevastaaviin tai rehtoriin?	100,0%	0,0%	1,0	1,0
Yhteensä	66,7%	33,3%	1,3	1,0

Yhdenvertaisuuden kehittämistarpeet.

Miten tärkeäksi koet seuraavien osa-alueiden kehittämisen?

Mikäli et osaa sanoa, valitse EOS (en osaa sanoa)

Vastaajien määrä: 28

	1 tarpeeton	2 melko tarpeellinen	3 tarpeellinen	4 hyvin tarpeellinen	5 erittäin tarpeellinen	EOS en osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Eri-ikäisten yhdenvertaisuus	0,0%	0,0%	18,5%	25,9%	14,8%	40,8%	4,8	5,0
Seksuaalisen identiteetin ja sukupuoli-identiteettiin liittyvä yhdenvertaisuus	0,0%	0,0%	11,1%	25,9%	14,8%	48,2%	5,0	5,0
Etninen yhdenvertaisuus	3,7%	0,0%	14,8%	18,5%	22,2%	40,8%	4,8	5,0
Kielellinen yhdenvertaisuus	0,0%	0,0%	22,2%	29,6%	14,8%	33,4%	4,6	4,0
Henkilökohtaiseen elämäntarkistukseen liittyvä yhdenvertaisuus	3,7%	0,0%	14,8%	22,2%	18,5%	40,8%	4,7	5,0

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskoulutus	7,1%	0,0%	10,7%	17,9%	17,9%	46,4%	4,8	5,0
Saavutettavuuden / esteettömyyden huomioon ottaminen	0,0%	3,7%	18,5%	14,8%	22,2%	40,8%	4,8	5,0
Yhteensä	2,1%	0,5%	15,8%	22,1%	17,9%	41,6%	4,8	5,0